

Frykter forgubbing i rekkene

Egentlig ville Allmennlegeforeningens nye leder Tom Ole Øren (54) bli prest eller skuespiller. Nå er misjonen å friste unge leger ut i distriktene.

Da Kari Sollien i oktober ble valgt til øverste leder i Akademikerne forlot hun samtidig stillingen som leder i Allmennlegeforeningen. For nestleder Tom Ole Øren betydde det at han måtte omstille seg fra jobben på fastlegekontoret på Nøtterøy og være på plass som leder for hele landets allmennleger neste dag.

– Gratulerer med den nye jobben! Har du fått hodet over vannet nå?

– Takk for det. He-he, det må jeg nok svare nei på! Jeg jobber godt med sekretariatet, men det er klart det er store sko å fylle etter forrige leder som hadde mye erfaring å lene seg på. Nå må jeg finne min vei, og med godt samarbeid er jeg sikker på at det blir bra.

– Fastlegeordningen er en av de offentlige tjenestene nordmenn er mest fornøyde med. Hvordan får dere det til – bestikker dere pasientene eller har dere bare mye karisma?

– Jeg tror nøkkelen ligger i at du som pasient får en nærhet til et annet menneske som følger deg over tid. Og så kjenner jeg mange karismatiske fastleger, det gjør jeg. Vi fastleger liker å «se folk i øya» og være til stede gjennom sorg og gleder. I fastlegeordningen har vi et snev av den gamle familiedoktoren som jeg liker. Jeg følger selv opptil tre-fire generasjoner i samme familie.

– Fra desember 2016 har pasienter mulighet til å sette seg på venteliste om fastlegen de vil ha har full liste. Er dette egentlig en popularitetskonkurrans?

– Det kan kanskje være en fare ved det, men som fastlege har du stort sett ikke mangel på pasienter. Vi får dessverre også stadig flere oppgaver, som for eksempel de nye fraværreglene i videregående skole. Det er viktig at elever går på skolen, men å sette fastlegene til å skrive attester for elever som ikke trenger medisinsk behandling tar tid fra de pasientene som trenger det mest.

– Hvilken sak er den viktigste for allmennlegene fremover?

– Det kan se ut til at rekruttering til allmennmedisin er vanskeligere enn vi trodde. Vi ser en «forgubbing» – det er for få nye, yngre leger. Og vi ser tendenser til at allmennleger vil jobbe i urbane strøk. Fastlegene blir bare to og et halvt år i småkommuner i distriktene

BLODTRYKK OG FISKE: – Å høre om hva eldre pasienter har opplevd – at jeg kan ta blodtrykket og samtidig lære om hummer- og krabbefiske – er noe av det morsomste med å være allmennlege, mener Tom Ole Øren i Allmennlegeforeningen. Foto: Julie Kalveland

før de flytter. I sentrale strøk er det oppe i åtte, nesten ni år. Det gir et kontinuitetsproblem.

– Du kan ikke tvinge folk ut av byen?

– Nei, overhodet ikke. Men jeg tror dette handler om flere ting, som for eksempel vaktbelastning og utfordringer ved å etab-

«Vi fastleger liker å se folk i øya og være til stede gjennom sorger og gleder»

lere seg på et helt nytt sted. For å løse disse utfordringene må ikke vi som har vært her i mange år sitte og synse. Vi må høre med de unge hva de er opptatt av.

– Hva gjør at du liker å være allmennlege?

– Moren min sier at det var to ting jeg ville bli da jeg var liten: Prest eller skuespiller. Og

det er kanskje det jeg ble, he-he. Folk skal komme på mitt kontor og vite at det de prater om når de lukker døra, det blir der. Å høre om hva eldre pasienter har opplevd – at jeg kan ta blodtrykket og samtidig lære om hummer- og krabbefiske – er noe av det morsomste med å være allmennlege. Det er kanskje fordi jeg blir eldre selv, men jeg blir mer og mer fascinert av disse samtalene som også er viktige for folks liv og helse.

– Fortroligheten til en prest, altså. Men hvor er skuespilleren?

– He-he, ja. Er du alene på en legevakt ute i distriktet og får inn en fireåring som er alvorlig syk, må du forsøke å få til en allianse. Selv om han er trassig og ikke vil noen ting, må han undersøkes. Da kan jeg legge meg ned på golvet og leke. Det kan jo godt kalles et slags skuespilleri.

Julie Kalveland
julie.kalveland@legeforeningen.no
Samfunnspolitisk avdeling